

viesti

Helsingin Diakonissalaitoksesta

4-5.2010

**Asunto on
perusoikeus**

**Anna-Liisa Jaanu-Ismudjiton
ja Suprpto Ismudjiton**

lasten koti Jaavalla

100 VUOTTA LAPSEN ASIALLA

Mami jaksaa puolustaa

Anna-Liisa Jaanu-Ismudjito lähti 36 vuotta sitten Indonesiaan auttamaan leprasairaita. Siellä hän asuu edelleen, kaksisataa lasta rikkaamana. ▶

▶ **A**нна-Liisa Jaanu-Ismudjito koppaa miehensä Suprpto Ismudjiton käsikynkkään ja pariskunta astelee kuvattavaksi Diakonissalaitoksen kirkon eteen. Ovien puukoristelussa on jotain samaa kuin indonesialaisissa tiikkikoristeissa.

Puunkaiverrus on Indonesialle leimallista, ja Ismudjitotkin ovat aikoinaan pitäneet yllä omaa huonekalu- ja puuverstasta. Nyt se olisi tarkoitus taas herättää henkiin. Puuesineiden myynti on nimittäin yksi keino pitää huolta niistä lähes kolmestakymmenestä lapsesta, jotka asuvat Anna-Liisan ja Suprpton vuonna 1984 perustamassa lastenkodissa Indonesian Keski-Jaavalla.

SAIRAANHOITAJASTA LASTENKODIN MAMIKSI

Anna-Liisa Jaanu-Ismudjito lähti Indonesiaan vuonna 1974 auttamaan lep-

rasairaita lapsia. Lepra oli Indonesiassa tuolloin yleinen ja vakava sairaus, jonka takia vanhemmat saattoivat jopa hylätä lapsensa.

Anna-Liisa työskenteli leprasairaan sairaanhoitajana kymmenen vuoden ajan, ja noiden vuosien aikana hän näki sairaalassa paljon lepra sairastavia lapsia. Kirjoittaessaan opetuskäyttöön tarkoitettua kirjaa leprasta hän tapasi tulevan miehensä Suprpton, joka työskenteli toimittajana kristillisessä lehdessä ja oli henkilökohtaisesti kokenut lepran aiheuttamat kivut.

Pariskunta perusti vuonna 1984 Yayasan Penghipurin (suom. Lohdutaja-säätiö) lastenkodin köyhille, hylätyille ja lepra sairastaville tai sen takia vanhempansa menettäneille lapsille. Lastenkodin tunnelma haluttiin alusta asti luoda mahdollisimman kodikkaaksi, ja siinä pariskunta on onnistunut hyvin – jopa niin hyvin, että lapset kutsuvat heitä Mamiksi ja Papiksi.

Anna-Liisalle on tärkeää, että lapset kokevat lastenkodin kodiksi, jonne voi palata – tulla kotiin. Siksi logossakin lukee Lasten Koti.

Kahdenkymmenenkuuden vuoden aikana lastenkodista on saanut elämäleen suojan lähes kaksisataa lasta. Kun lukio on käyty ja on aika siirtyä opiskeluihin tai työelämään, lapset palaavat omille saarilleen – oman kulttuurinsa pariin. Aina silloin tällöin he tulevat kuitenkin katsomaan Anna-Liisaa ja Suprptoja.

– Onhan se aina vähän haikeaa, kun lapset lähtevät. Vuosi sitten sain viestin tytyltä, joka halusi tulla käymään kotona. Hän kirjoitti, että Mami, muistatko kun lypsettiin yhdessä lehmiä ja menttiin vuoristoon? Muistatko Mami? Mä muistan aina, Anna-Liisa kertoo hymyillen.

Vähän aikaa sitten eräs sokeainkoulun lähtenyt tyttö soitti Anna-Liisalle Suomeen asti, koska hän halusi tulla katsomaan Mamiä.

– Sanoin hänelle, että älä kulta soi-

ta tänne, se maksaa niin paljon, Anna-Liisa naurahtaa.

ILO TAISTELLA LASTEN PUOLESTA

Ei ole vaikeaa kuvitella, mistä Anna-Liisa on saanut kaikkien näiden vuosien aikana voimansa lastenkodin ylläpitoon. Hän puhuu lapsistaan lämpimällä äänensävyllä, pieni hymynkare huulillaan. Aina välillä silmissä pilkahtaa katse, joka kertoo, että lastenkodin pyörittäminen Indonesiassa on vaatinut paitsi kovaa työtä ja huumoria myös reilun annoksen kekseliäisyyttä.

– On antanut paljon iloa, kun on voinut auttaa hädässä ja on nähnyt tulosta. On ilo taistella lasten ja vammaisten oikeuksien puolesta, Anna-Liisa hymyilee.

Indonesiassa on tapahtunut kolmenkymmenenkuuden vuoden aikana valtavasti kehitystä. Bambutalot ovat vaihtuneet tiilisiin, polkupyörät mopoihin, terveydenhuolto on parantunut ja työtökkin käyvät nykyisin koulun loppuun.

Myös lapsen asema on selvästi parantunut. Uudessa, kolme vuotta käytössä olleessa laissa kielletään kidutus ja lapsityövoima sekä säädetään muun muassa, että jokaisella lapsella on oikeus ilmaiseen koulutukseen.

Anna-Liisan mukaan kaikki eivät vielä ymmärrä uutta lakia, mutta hän uskoo, että tilanne on paranemaan päin. Väkivaltaa ja köyhyyttä on kuitenkin edelleen paljon.

Ja Anna-Liisalla riittää työtä paitsi lasten myös ulkomaailman kanssa.

– Lastenkodin lapsen puolesta pitää aina taistella.

Eikä vähiten sen takia, että lasten joukossa on aina myös vammaisia. Anna-Liisa on joutunut taistelemaan heidän oikeuksiensa puolesta paitsi koko yhteiskunnassa myös lasten omisissa mielissä. Monen vammaisen itsetunto on saattanut olla pohjamudissa ja he ovat pelänneet terveitä ihmisiä.

– Sanon aina, että vaikka olette vam-

Lastenkodin entiset asukkaat ovat järjestämässä yhteistä kokoontumista vuoristomajassa. Anna-Liisa epäilee, tuleeko kokoontuminen koskaan onnistumaan, sillä matkustaminen Indonesiassa saarelta toiselle on kallista ja kaikille sopivan ajan löytäminen vaikeaa. – Mutta sellaista he suunnittelevat, hän hymyilee.

– Indonesiaan pitää tulla avoimin mielin ja sydämin, ei kritisoiden, muuten jää paljon tietämättä.

AVOIMIN MIELIN UUTEEN

Lastenkoti on saanut arvostusta muun muassa Indonesian valtiolta. Sosiaaliministeriö myönsi Anna-Liisalle ja Supraptolle kunnia-kirjat työstään vuonna 1992. Eri toiminnot ovat työllistäneet vuosien aikana noin viisisataa henkeä, ja lisäksi vuosittain tulee oppilaita eri maista tutustumaan lastenkodin toimintaan.

Lepraan sairastuneiden lasten määrä on vähentynyt ja sairautta osataan nykyisin hoitaa, mutta lastenkodille riittää silti kysyntää. Indonesiassa on edelleen paljon katulapsia, väkivaltaa ja köyhiä perheitä.

Lapset tulevat lastenkotiin Indonesian eri saarilta. Joukossa on niin kristittyjä, muslimeja kuin buddhalaisiakin – riippuen siitä, miltä Indonesian tuhansista saarista he tulevat.

– Keskeistä islamilaista maailmaa uskonto on kansakäymisissä aina tulenarka aihe. Kylissä on kuitenkin eletty ihan rauhassa. Se on kunnioitusta ja hyväksymistä, Anna-Liisa kertoo.

Diakonissa itse on sopeutunut Indonesian monipuoliseen kulttuuriin kaikin puolin hyvin, levottomuuksista huolimatta.

– Nyt olen vähän vieras täällä Suomessa. Raitiovaunussa en tiedä, miten maksetaan. Ensimmäistä kertaa tunnen olevani vähän out.

Avaimena sopeutumiseen on ollut hyväksyntä – ja vieraan kulttuurin kunnioitus. Anna-Liisa valitsee haastattelussakin sanansa tarkkaan eikä sorru moittimaan esimerkiksi maan politiikkaa tai käytäntöjä.

– Indonesiaan pitää tulla avoimin mielin ja sydämin, ei kritisoiden. Muuten jää paljon tietämättä, Anna-Liisa opastaa.

Kun hän itse saapui maahan, likaisessa vierasmajassa oli rautasänky ja sementtilattia muttei minkäänlaisia astioita.

– Hain roskiksesta purkin. Seuraavalla kerralla minulla oli jo enemmän mukana. Mutta en valittanut kenellekään.

Anna-Liisa neuvookin vieraisiin kulttuureihin menijöitä unohtamaan suomalaisen tärkeyden ja vertailun sekä sopeutumaa – silloin ympäristöstään saa paljon enemmän irti.

ELANTOA SIENISTÄ JA HEDELMISTÄ

Yayasan Penghiburin taustalla ei ole mitään organisaatiota, vaan rahoituksesta saadaan kiittää suomalaisia kummeja, sienisatoa, lypsäviä lehmiä sekä Ismidjitojen kovaa työtä rakkaan asian eteen.

Ismudjitot kasvattavat myyntiin muun muassa sieniä, vihanneksia ja hedelmiä, ja omista lehmiä lypettyä maitoa myydään kylään. He ovat rakennuttaneet vuoristopuutarhaansa talon, jota vuokrataan konferenssikäyttöön. Lastenkodin lisäksi Ismudjitot järjestävät erilaisia kursseja ja pitävät yllä pientä poliklinikkaa, joka osallistuu kymmenen kylän neuvolatoimintaan, sekä diabetes-klinikkaa.

Lehmistä ja vuoristopuutarhasta saadaan myös suuri osa lastenkodin menusta. Lapset ovat vapaapäivinä ja lomillaan mukana keräämässä satoa – auttamassa ja leikkimässä.

Omavaraisuus on lastenkodin elinehto, sillä kummien lahjoitukset eivät tahdo aina riittää lähes kolmenkymmenen lapsen elatukseen sekä lastenkodin kunnostustöihin. Pelkästään riisiä kuluu kuukaudessa viisisataa kiloa. Lisäksi Ismudjitot työllistävät parisenkymmentä henkeä lastenkodillaan ja muilla toiminnoillaan.

Kun talouden kanssa tekee oikein tiukkaa – yleensä koulujen alkaessa ja loppuessa – Anna-Liisa lähettää viestiä ympäri Eurooppaa oleville tuttavilleen. Heidän avullaan akuutit rahareitit saadaan tilapäisesti tilkittyä.

– Mutta kyllä se on sellaista laskemista. Ensimmäinen päivä tulee aina nopeasti, Anna-Liisa hymähtää.

Ja siitä hymystä tietää, että tämä nainen on oppinut keksimään keinot siihen, kuinka miinus muutetaan, jos nyt ei plussaksi, niin ainakin nolllaksi. ✨

Heponiemi

pe 29.10.–su 31.10.

*Kannelmäen seurakunnan
retriitti*

Ilmoittautuminen puh. 09 2340 3841

pe 19.11.–su 21.11.

*Malmin seurakunnan
retriitti*

Ilmoittautuminen puh. 040 740 5221

pe 3.12.–su 5.12.

Tuomasretriitti

Ilmoittautuminen Tuomasyhteisöön
puh. 09 726 0490

pe 10.12.–su 12.12.

Miesten retriitti

Hiljaisuuden retriitti miehille. Ei mitään äijämeiniä, mutta voi olla, että nuotiokahveille päästään silti. Ohjaajina **Ilkka Jääskeläinen, Johannes Sippola ja Tapio Koivu**
Hinta 133 €

su 12.12. klo 18.00

*Kauneimmat Joululaulut
Heponiemen kappelissa*

pe 17.12.–su 19.12.

Avilan Teresan

Sisäinen linna -retriitti

Miten Sisäistä linnaa voi tulkita tässä ajassa? Pehdymme Teresan ajatuksiin ja rauhoitumme Kristuksen syntymäjuhlaan. Ohjaajana **Ulla Lumijärvi**. Hintaa 133 €

Heponiemen Hiljaisuuden keskus
Heponiementie 21, 09120 Karjalohja
puh. 019 335 185, www.heponiemi.fi

 HELSINGIN DIAKONISSALAITOS

www.heponiemi.fi